

RESTART 2020

Innspill til Regjering og Stortinget (8 punkter)

1 Ifølge '§ 1-1 Lovens formål' i Plan og bygningsloven (PBL) skal planlegging og vedtak ivareta **«hensynet til barn og unges oppvekstvilkår»**. Bevaring av vår felles kulturarv og infrastruktur bør sikre at barn, unge og neste generasjoner får minst like gode muligheter i framtiden for inspirasjon, rekruttering, utdanning, trening og mestring innen luftsport, luftfart og luftmakt. Riksantikvarens melding om justert omfang i fredningsaken for Kjeller (desember 2019) - en av verdens eldste flyplasser - kan vise seg å bli en stor gave til oss alle.

2 Flere land vil gjennomgå og utforme nye nasjonale sikkerhetsstrategier etter utbruddet av Corona/Covid-19-pandemien for å stå bedre rustet mot ulike kriser i framtiden. Det gjelder **forsvar, sikkerhet og beredskap** hvor spørsmål om redundans/utholdenhet og selvforsyningsgrad av tjenester og varer vil stå sentralt. «Vi må gi samfunnssikkerhet større prioritet», skriver generalmajor (p) Espen Amundsen i en kronikk i Forsvarets Forum 14. april 2020. Allmennflyplasser er en lokal, regional og nasjonal infrastruktur som bør bevares og videreutvikles som arenaer og framtidsressurser, og inngå i beredskapsplaner for krise og krig.

3 Flere i Europa etterlyser en Marshallplan som følge av Corona/Covid-19 pandemien. Det samme gjør våre fremste politikere. Det kan åpne for **nyteknning og storsatsing på innovasjon** her til lands. En bevaring, fredning og videreutvikling av Kjeller på flyplassens premisser samsvarer med Riksantikvarens fredningsforslag og den store interessen for å skape og utvikle en ny opplevelsespark og turistattraksjon på Romerike.

4 Norge trenger **flere, ikke færre sentrumsnære flyplasser i framtiden**, ifølge ledelsen i Avinor, som forventer et økende behov når revolusjonen innen hybridelektrisk luftfart skyter fart. SSB framberegner et jevnt økende folketall på Østlandet fram mot 2050, og det er behov for langtidsplaner som tar høyde for utviklingen 30-50 år framover. Kjeller er eneste allmennflyplass nær Oslo og utgjør en viktig hub og et unikt utdanningscenter for allmennflymiljøer over hele landet. Mange flyplasser inngår i en felleseuropeisk infrastruktur. Kjeller flyplass har en ideell lokasjon for satsingen fra EU/Interreg på «Nordic Triangle» - et område mellom hovedstedene i Skandinavia; Oslo, Stockholm og København. <https://interreg.no> - <http://www.interreg-sverige-norge.com>

Norge kan «gå i tet innen testing, utvikling og bruk av banebrytende nye luftsystemer».

5 «NOU 2019:22» (desember 2019) og Avinors «Forslag til program for introduksjon av elektrifiserte fly i kommersiell luftfart» (mars 2020) er gode innspill til en **helhetlig langtidsplan for norsk luftfart og luftsport**. Ifølge Avinor står vi foran en revolusjon innen hybridelektrisk luftfart og Norge kan gå i tet innen testing, utvikling og bruk av banebrytende nye luftsystemer. Nasjonale konsekvens- og konseptvalgutredninger bør inngå i en helhetlig langtidsplan for luftfarten for å sikre, videreutvikle og styrke innovasjon, samferdsel, transport, reiseliv, næringsliv, utdanning, flymiljøer, kulturarv, attraksjoner og infrastruktur. Langtidsplanen bør omfatte hensynet til forsvar, beredskap og sikkerhet.

6 Det er behov for et **eget infrastrukturfond innen lett luftfart** for å kunne planlegge, prosjektere og etablere nye anlegg samt bevare og videreutvikle eksisterende allmennflyplasser. Flere flyplasser er i dag truet, som eksempelvis Kjeller, Hamar, Hokksund og Bømoen. Et infrastrukturfond for lett luftfart er nødvendig for å ivareta en sårbar infrastruktur som allmennflyplasser.

7 Etablering av et **nytt nasjonalt statlig selskap for lett luftfart** kan være nøkkelen til å samordne ressurser og skape bærekraftige løsninger for allmennflysegmentet, med fokus på utvikling, drift, rekruttering, utdanning, trening, attraksjonsverdier, kulturturisme og kulturminnevern over hele landet. Det vil lettere kunne allokere ressurser og styrke samhandlingen mellom Norges Luftsportforbund, Avinor, Luftfartstilsynet og ulike luftfartsinteresser.

8 Kjeller er en **nasjonal luftfartshistorisk kulturarv** ifølge Riksantikvaren. Kulturarv og infrastruktur som flyplasser bør skjermes mot interessenter som jager etter nye arealer for utbygging, med ønske om kortsiktig gevinst. Våre partier og politikere har et ansvar for å sikre kulturarven og verdensarven som tilhører oss alle. Riksantikvaren opplever stadige angrep fra det offentlige og private aktører på sine fredningsforslag som omfatter Kjeller flyplass, i sterk kontrast til Europa Nostra som i det europeiske kulturarvåret 2018 kom med «OPPROP TIL HANDLING - KULTURARV FOR EUROPAS FREMTID». - <http://www.europanostra.no/beta/wp-content/uploads/2018/10/Opprop-til-handling.pdf>